

HERKES İÇİN SAĞLIK?

"Herkes için Sağlık?" afiş kampanyası ile Dayanışma Şehri Köln ağı olarak sağlık hizmetlerine ve sağlık ve hastalık için sosyal koşullara eşit olmayan erişime dikkat çekiyoruz. Dayanışma şehri ruhu içinde, sağlık hizmetlerinin önündeki ayrımcı engelleri azaltmaya ve herkes için sağlık hizmetlerine erişim sağlamaya kararlıyız.

Bunu yapmak için, değiştirilmesi gereken koşullara bakmamız gerekir:

GELİR VE SAĞLIK

Yaşam beklentimiz ve sağlığımız büyük ölçüde gelirimize ve sınıf salahiyyimize bağlıdır. Örneğin Almanya'da, nüfusun en zengin %10'u en yoksul %10'dan yaklaşık 10 yıl daha uzun yaşamamaktadır.¹ Düşük gelirli insanların da hasta olma, daha ağır ve zenginlerden daha uzun olma olasılığı daha yüksektir. Sağlık ve ekonomik konum arasındaki ilişki doğrusaldır, bu da gelirimiz ne kadar düşüklürse, o kadar çabuk ölürüz. Bunu Köln'de de görüyoruz. **Örneğin Mülheim'da insanlar Lindenthal'dan ortalama altı yıl önce ölüyor!**¹ Bu rakamlar toplumumuzda ciddi haksızlıklar gösteriyor: farklı dezavantaj biçimleri aynı insanları etkileme eğilimindedir ve sağlıkları üzerinde giderek artan bir etkiye sahiptir.

ALTYAPI VE SAĞLIK

Bunun çeşitli nedenleri vardır: Her şeyden önce, zengin insanlar tıbbi bakıma daha iyi erişim var. Sadece özel sigortalıların ayrıcalıklı muamelesi rol oynamıyor. Daha fazla zengin insanın yaşadığı bölgelerde, daha fazla doktor ve eczaneler da mevcuttur. **Örneğin Chorweiler'de, şehir merkezindeki nin iki katı kadar insanın bir doktorun ofisinde olması gerekir.**²

Bu, tabii ki, hastanın tarafında daha uzun bekleme süreleri yol açar ve daha az tedavi süresi için, hem de stresli personel için. Ve uzman bakımı söz konusu olduğunda tam olarak aynı görünüyor, bu yüzden yapısal olarak zayıf mahallelerde insanlar genellikle çok ihtiyaç duyulan tedaviler veya ilaçlar için daha uzun beklemek zorunda, ya da düzgün bir şekilde hangi tür hastası olduğu teşhis edilmez. Ama vardiyalı ilişkimize bağlı olan sadece tıbbi bakım değil. Hastalanıp hastalanmadığımız ve ne sıklıkta hastalanacağımız da gelir ve diğer sosyal faktörlerle ilgili bir sorudur.

KONUT KONUMU VE SAĞLIK

Örneğin, sağlığımız da nerede ve nasıl yaşadığımızdan etkilenir. Nerede ve nasıl yaşadığımız tekrar gelirimize ve konut piyasasındaki fırsatlarımıza bağlıdır. Çok az parası olan ya da ayrımcılık veya fiziksel kısıtlamalar nedeniyle zor konut bulan insanlar genellikle sağlıksız bir ortamda yaşarlar. Örneğin, Lindenthal'da yaşayan insanların ortalama 10m² Kalk'da yaşayanlardan daha fazla konuta sahip olması. "Mahremiyetimiz için ne kadar yerimiz olduğu, stres seviyemiz üzerinde önemli bir etkiye sahiptir ve bu da bağışıklık sistemlerimiz ve sağlığımız için de önemlidir."² Ve diğer çevresel faktörler de rol oynar: Havaalanlarından, demiryolu ağlarından ve otoyollardan gelen kalıcı gürültü bizi sürekli stres altına sokar ve sağlığımıza zarar verir. Kötü hava kalitesi de hastalıklara yol açar, özellikle bizim nefes yollarımıza. 2016 yılında Avrupa'da hava kirliliği nedeniyle en az 550.000 kişi hayatını kaybetti.³ Sağlığımız aynı zamanda evlerimizin yakınındaki işlek yollardan kaynaklanan kirlilik seviyesine ve ne kadar yeşil alan olduğuna (en çok yeşil alan ve dolayısıyla daha az gürültü ve kirlilik, Ehrenfeld, Nippes ve Lindenthal'da, en az şehir merkezinde, Chorweiler ve Porz'da.

İŞ VE SAĞLIK

Çalışma koşullarımız da sağlığımız üzerinde önemli bir etkiye sahiptir: Stresli ve fiziksel olarak zorlayıcı bir işe sahip olanlar daha sık hastalanırlar. Tehlikeli işlerde tehlikeli bir şekilde çalışan ve işleri için korkmak zorunda kalanlar, düzgün bir şekilde iyileşebilecek kadar hasta olduklarını yazamazlar.

CoVID-19'a hasta olan çalışanlar çalışmaya devam etmek zorunda kaldığımız için alman kasaplarında sömürücü koşullar bize hatırlatıldı. Bu sadece kendilerini değil, aynı koşullarda orada

çalışan tüm meslektaşlarımızı da tehlikeye attı.

AYRIMCILIK VE SAĞLIK

Sosyal eşitsizlik, tabii ki, sadece bizim gelir tarafından belirlenmez. Kural olarak, işsizlik ve eğitime erişimin azalması da daha kötü sağlık ve daha kısa yaşam beklentisine yol açabiliyor.

İrkçilik veya cinsiyetçilik (genellikle sosyal sınıfı etkileyen) gibi diğer yapısal eşitsizlikler de sağlığımızı etkiler: Tekrarlayan ayrımcılık stres deneyimleri, (yaşam) tehlikeli ayrımcılığın sağlık kurumlarında da meydana gelebileceği gerçeğinden bahsetmiyorum bile. Amerika Birleşik Devletleri'nde anne ölüm oranı siyah kadınlar için beyaz kadınlara göre üç kat daha yüksektir.1 Çok tıbbi araştırma olmuştur ve esas olarak (cis) erkek organları, hangi, örneğin, kadınların daha az sıklıkta ve daha sonra inme tanısı yol açar.2 Transpersonlar ve kadın veya erkek cinsiyet ile tanımlanmayan insanlar Avrupa'da sağlık sistemlerinde düzenli olarak ayrımcılığa maruz kalmaktadır ve bu da daha kötü tedavi ve önemli psikolojik strese yol açabilir.

Sığınma sürecinde olan kişiler sadece en gerekli akut bakımı alırlar ve bu da kronik hastalık geçmişini kötüleştirir.2 Hastalanma endişesi, genellikle yeterli barınma, eğitime erişim, sık sık tehlikeli işler ve sürekli sınır dışı edilme tehdidiyle işaretlenmiş günlük bir yaşama eşlik eder. Yasal engellerin yanı sıra dil engelleri ve ayrımcılıkla yeterli bakım engellenir.

Coronapandemi'de, hangi grupların daha ve hangi insanların daha iyi korunduğunu açıkça görüyoruz. Sadece mülteci barınaklarında insanlar ya da daha fazla enfeksiyon riski altında evsiz insanlar, genellikle sığorta kapağı yoktur ve bu nedenle sağlık sistemine sınırlı erişim vardır. Buna benzer, AB dışından veya mali güçlükler nedeniyle katkı paylarını ödeyemeyen serbest meslek sahipleri için de geçerli.

SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ: BİZİ HASTA EDEN NEDİR?

Bu nedenle insanların sağlıklı ya da hasta olup olmadıkları sadece bireysel davranışlarına ve fiziksel koşullarına değil, aynı zamanda içinde yaşadıkları sosyal koşullarada bağlıdır. Yoksulluk ve hastalık bireysel başarısızlıklar değil, yapısal, sosyal bir sorundur. Gelir, konut, çevresel etkiler, çalışma koşulları ve eğitimin yanı sıra ırkçılık ve çeşitli ayrımcılık biçimlerindeki eşitsizlik sağlığın belirleyicileridir.

Sağlık, sağlam bir ortamda sağlıklı yaşamayı, güvenli bir ikamet statüsünü, sağlıklı hava, iyi beslenme şansı ve egyersiz için yeterli fırsatlar gerektirir.

Sağlık ayrımcılık ve baskı unsurlarından arındırılmış, sosyal ilişkilere, toplumsal katılma, birlikte karar verme ve özgür eğitime ihtiyaç duyar.

Yaşam koşulları ve sağlık arasındaki bağlantılar yıllardır bilinmektedir ve yeterince bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Ancak, artan refaha rağmen, Avrupa'daki yoksul ve zengin insanların yaşam beklentisindeki uçurum aslında son yıllarda artmıştır.1 Burada, bunu politikalarla etkisiz hale getirmek mümkün ve acilen gereklidir. Sağlığımız değerli, hayati bir varlıktır ve tüm insanların fiziksel bütünlük ve iyi bir sağlık hizmeti hakkı var!

Ama hastalığın bireyselleştirilmesi iş ve yaşam dünyamızda hastalık neden olan faktörlere karşı ortak mücadelenin yerini alır: Bireyler sağlıklarından sorumlu tutulur.

Bu nedenle sağlık hizmetimizi arz ve talep gibi (özel) ekonomik mantığa ve dolayısıyla rekabete, maliyet azaltmaya ve kar ihtiyacına maruz bırakmamız ölümcüldür. Bu da hastalığın sosyal nedenlerine bakmayı imkânsız kılar. Hastaların refahı - ve hepsi eşit - mutlaka gözden uzak. Pazar odaklı arz ortamı, en savunmasız olanları en çok etkiliyor.

Sağlık hizmetlerini adil bir şekilde koordine eden bir kurumun olmadığı sürece, muayenehaneler, hastaneler ve eczaneler hizmetlerini daha pahalıya sunacakları yerlerde olacaklardır

Herkes için tıbbi bakıma koşulsuz erişim olmadığı sürece, bazı insanlar için bakım yoktur, bu da halk sağlığı için ölümcül olabilir (özellikle pandemi zamanlarda).

Eğitim sistemimiz tüm insanlara aynı fırsatları sunamaması sürece, yoksulluk ve dolayısıyla yaşam beklentisinin düşmesi nesilden nesile aktarılamaya devam edecektir.

Ve sömürücü ve tehlikeli çalışma koşullarına karşı net kurallar olana kadar, mide bulandırıcı çalışma koşulları ve para kazanmak için hasta işe gitmek zorunda insanlar olacaktır.

Herkes için sağlık ancak toplumumuzdaki temel eşitsizlik yapılarının farkına varırsak ve onları değiştirmeye hazır olursak!